

Kontiolahden varhaiskasvatuksen arviointiraportti 2022–2023

Sisällys

1 Yleistä arvioinnista	3
2 Arvioinnit Kontiolahdella toimintakautena 2022–2023	6
1. Joensuun seudun laaturunko	7
2. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet	9
3. Laaja-alaisen osaamisen arviointi	11
4. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman arkeen juurruttaminen	13
5. Inklusiivisen toimintakulttuurin reflektointi	15
6. Asiakaskyselyt	17

1 Yleistä arvioinnista

Varhaiskasvatuksen arviointi perustuu varhaiskasvatuslakiin. Arvioinnista on säädetty varhaiskasvatuslain 24 §:ssä seuraavasti:

Varhaiskasvatuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) vastaa ulkoisesta arvioinnista.

Kontiolahden paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman arviointiosassa on sovittu arvioinnista seuraavasti:

Toiminnan arviointi ja kehittäminen paikallisella tasolla

Kuntataso

Kuntatason arvioinnissa kiinnitetään huomiota

- kuntastrategian tavoitteiden toteutumiseen ja kuntakohtaisiin kehittämisskohteisiin
- talousarvion ja sen tavoitteiden toteutumiseen
- arviointimallin kuntatasolle sijoittuviin indikaattoreihin (kuvio 1)

Kunnan varhaiskasvatuksen kehittämisestä ja arvioinnista vastaa varhaiskasvatusjohtaja/-päällikkö, joka yhdessä arviointiryhmän kanssa tekee vuosittain päivittyvän arviointisuunnitelman. Arviointisuunnitelmaan kirjataan toimintavuositain itsearviointeihin, ulkoisiin arviointeihin ja tutkimustietoon pohjautuen kuntastrategiaa tukevat kehittämiskohteet, tavoitteet ja toimenpiteet sekä arvioinnin toteutuksen aikataulu. Varhaiskasvatuksen laadun arviointitieto kootaan toimintavuositain arviointiraporttiin.

Toiminnan arviointi ja kehittäminen pedagogisen toiminnan tasolla

Yksikkötaso

Yksikkötason arvioinnissa huomioidaan seuraavat asiat:

- kuntakohtaisesti sovitut pedagogiset kehittämiskohteet
- yksikkökohtaiset painotukset
- arviointimallin yksikkötasolle sijoittuvat indikaattorit (Kuvio 1)
- arviointisuunnitelman mukaisen arvioinnin toteutus (arviointitavat ja aikataulu)

Esimies tukee yksikkönsä ryhmävasujen laatimista, toteuttamista ja arviointia. Esimiehet ovat vastuussa Kontiolahden varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman toteuttamisesta ja arvioinneista yksikkötasolla. Toimintaa kehitetään kuntakohtaisten ja yksikkökohtaisten arviointien perusteella.

Ryhmätaso

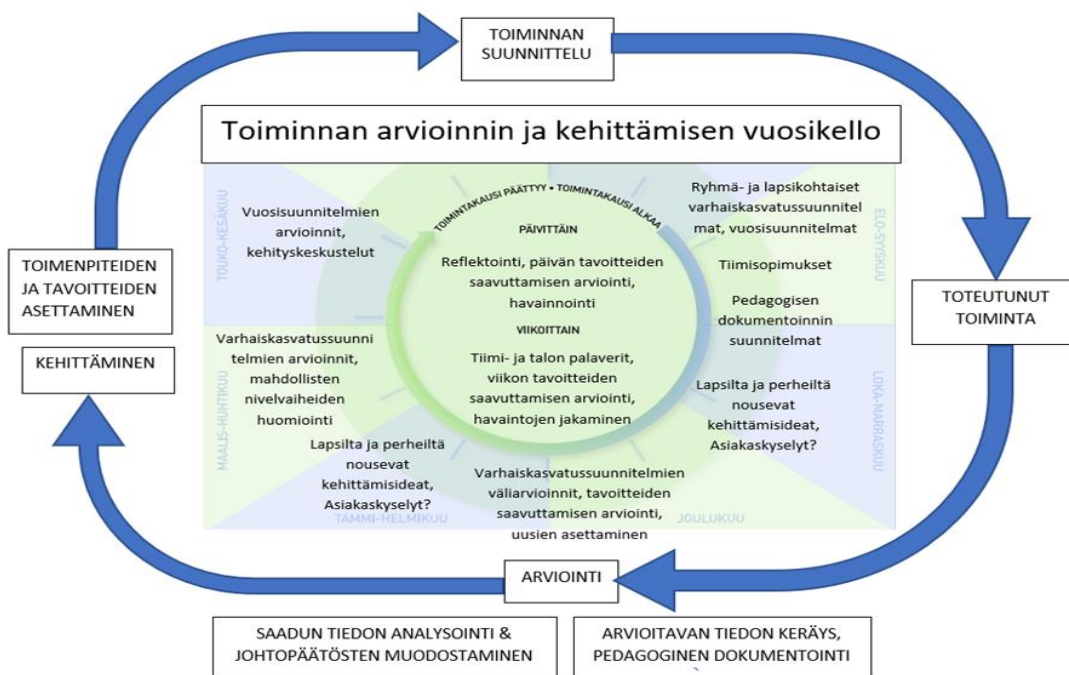
Lapsiryhmätasolla arviointia toteutetaan ryhmä varhaiskasvatussuunnitelman (ryhmävasun) tavoitteiden pohjalta, jossa on huomioitu myös lasten vasuista nousevat tavoitteet. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään tiimeissä säännöllisesti käyttäen apuna mm. yhteistä arviointilomaketta.

Henkilöstön toiminnan arviointi perustuu itsearviointiin, ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaan, ryhmässä tehtyihin observointeihin sekä kehityskeskusteluihin esimiehen kanssa.

Yksilötaso

Yksittäisen lapsen tasolla arviointi perustuu lapsen oman varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen arviointiin. Arvioinnin keskiössä on henkilöstön toiminnalle ja toimintaympäristölle asetetut tavoitteet sekä toimenpiteet, joilla niihin on pyritty. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös tuen toteutumiseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Yksilötason arvioinnista vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja /perhepäivähoidon esimies. Arviointiin osallistuu myös koko tiimi, sekä lapsi ja huoltajat sekä mahdollisesti myös muut lapsen kanssa toimineet tahot, kuten varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai terapeutit. Arvioinnin ja huoltajien kanssa käydyn keskustelun perusteella lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tehdään päivityksiä tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Arviointi on jatkuvaa, prosessinomaista ja kokonaisvaltaista. Jatkuvaan arviointiin osallistetaan koko työyhteisön ja tiimien lisäksi huoltajat, lapset ja muut yhteistyötahot. Sen keskeisiä keinoja ovat reflektointi, pedagoginen dokumentointi sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointi. Vaikka toimintakauden eri vaiheissa keskiöön voivat nousta eri asiat, on arviointi jatkuvaa kehittämistä, jossa asetettuihin tavoitteisiin ja toteutuneisiin suunnitelmiin palataan aina uudestaan.

Toiminnan arvioinnin ja kehittämisen vuosikello, pohjautuu OPH:n pedagogisen dokumentoinnin vuosikelloon ja KARVI:n jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin toimintaprosessin kuvaukseen.

Kuvio 1. Joensuun seudun laadun arviointimalli 2019 (Karvin varhaiskasvatuksen laadun indikaattoreihin pohjautuva)

2 Arvioinnit Kontiolahdella toimintakautena 2022–2023

Kontiolahden varhaiskasvatuksen arviointia on tehty toimintakautena 2022–2023

- talousarvion tavoitteiden arvioinnin yhteydessä
- Joensuun seudun laaturungon pohjalta
- yksiköiden omina toimintakauden arviointeina
- ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmien arviointeina
- lasten vasujen arviointina.
- asiakaskyselynä

Kontiolahden kunnan varhaiskasvatuksen arviointiryhmän muodostaa varhaiskasvatuksen päällikkö ja yksiköiden esimiehet. Esimiehet vastaavat omien yksiköidensä arvioinneista ja kehittämisestä.

1. Joensuun seudun laaturunko

Tällä toimintakaudella toteutimme kolmannen kerran Joensuun seudun laaturungon mukaisen systemaattisen itsearviointin. Arviointi toteutettiin pieninä palasina syksyn 2022 aikana kaikissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä esiopetusryhmissä. Päiväkodeissa kukin tiimi arvioi omaa toimintaansa laaturungon mukaisesti. Toimintakauden lopussa esimiehet kokosivat omien yksiköidensä arvioinnit yhteen ja ne käytiin läpi yhdessä esimiesten palaverissa.

Syksyllä 2022 arvioimme toimintaa Karvin (Kansallisen koulutuksen arviointikeskus) indikaattoreiden pohjalta tehtyjen Joensuun seudun arviointikriteereiden pohjalta sovitun aikataulun mukaisesti: Vuorovaikutus (kriteerit 12–31.), Saatavuus ja inklusiivisuus sekä palveluresurssit (kriteerit 1–11.) ja Johtaminen ja pedagoginen suunnittelu (kriteerit 32–44.)

Tulevia kehittämiskohteita aloitettiin suunnitella huomioiden saadut tulokset.

Vuorovaikutus

Henkilöstön monialaista yhteistyötä vuorovaikutusta olemme jälleen päässeet kehittämään ilman pandemian tuomia rajoituksia. Olemme arjessa pohtineet viime vuoden tavoitteiden perusteella neljän kasvattajan lapsiryhmän toimintaa entistä paremmin lapsiryhmää tukevaksi. Arjessa olemme ratkoneet toimintamalleja lasten tukemiseksi, ja sitä jatketaan ja kehitetään edelleen. Kiinnitämme huomiota edelleen vahvaan ryhmäytymiseen toimintakauden alussa jokaisen tiimin osalta. Tätä tavoitetta edistämme ottamalla käyttöön koko kunnassa yhteiset tiimisopimukset vahvistamaan jokaisen tiimin pedagogista ja suunnitelmallista toimintakauden aloitusta. Toiminnan tavoitteiden näkyväksi tekemisen tavoitetta on jatkettu edelleen esimerkiksi jakamalla konkreettisia toimintatapoja.

Johtaminen ja pedagoginen suunnittelu

Toimintakaudella 2022–2023 olemme jälleen päässeet järjestämään yhteiset henkilöstön ammatti-illat, joiden sisältönä on paikallisen vasu osaamisen vahvistaminen. Tiimivastaavien toimintaa on kehitetty edelleen ja pedagogisen toiminnan tukemiseksi on otettu kaikissa tiimeissä käyttöön yhteinen malli ja lomakkeisto, jonka avulla tuetaan opettajien pedagogista vastuuta kehittää

ryhmänsä pedagogiikkaa varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelman mukaisesti. Pedagogisen johtamisen tueksi kehitetään myös arvioinnin vuosikelloa edelleen.

Ensi lukuvuonna jatketaan arviointia perustuen Karvin indikaattoreihin. Indikaattorien väittämöpohjat vaihtuvat seudullisesta pohjasta valtakunnalliseen valssi – työkalupohjaan samalla uudistaen arviointiprosessia entistä laadukkaammaksi ja yhtenevämmäksi kansallisen arviointikeskuksen mukaan.

2. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on asetettu kuntastrategian mukaisesti arviointiryhmässä edellisen vuoden arviointien pohjalta kalenterivuodeksi. Tavoitteiden toteutuminen on arvioitu esimiesten johdolla yksiköissä ja niiden pohjalta on tehty yhteinen arviointi vuoden 2022 osalta. Talousarvion 2023 toiminnalliset tavoitteet arvioidaan elokuun lopun tilanteesta tehtävässä osavuosiportaissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöissä tuetaan yhteisöllisyyden kehittymistä ja osallisuutta oppivan yhteisön periaatteella.	Soveltuvista arviointirungon kriteereistä toteutuu hyvin vähintään 2/3 osaa.	Toteutui
Huoltajat ovat tietoisia varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttamisesta ja sen tavoitteista.	Toimintasuunnitelmat tavoitteineen ovat nähtävillä huoltajille joko sähköisenä tai ryhmissä. Huoltajia on tiedotettu myös toiminnan toteutumisesta vähintään kerran kuukaudessa.	Toteutui
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Lasten hyvinvointia tuetaan yhdessä perheiden kanssa ja kiusaamista ehkäistään sekä ristiriitatilanteita opetellaan ratkaisemaan mm. miniverso-toimintamallin avulla.	Toimitaan kiusaamisenehkäisy-suunnitelman mukaisesti ja toimintaa on arvioitu vähintään kerran toimintakaudessa. Miniverso-toimintamallia käytetään vähintään 1 x viikossa kaikissa ryhmissä. Lapset puheeksi -menetelmää kokeiltu vähintään kolmessa yksikössä.	Kiusaamisenehkäisy-suunnitelman mukaiset väliarviointit tehtiin vuoden alussa. Miniversoa käytettiin kaikissa yksiköissä ja toiminnan vahvistamiseksi käytiin myös täydennyskoulutuksia. Lapset puheeksi -keskusteluja käytiin kolmessa yksikössä.
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Osaamisen jakaminen ja vertaistuki.	Henkilöstön ammatti-illat 2 krt/v, pedatiimit kokoontuvat jokaisessa yksikössä kerran kuukaudessa sekä pph:ssa pidetään työillat kerran kuukaudessa (9 krt/v).	Ammatti-illat toteutuivat yksikkökohtaisesti ja lisäksi syksyllä oli sekä opettajille että hoitajille omat ammatti-iltansa. Pedatiimit kokoontuivat vähintään kerran kuussa. Perhepäivähoidon työiltoja toteutui kahdeksan (8).
Joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintatapojen kehittämisen.	Joustavan esi- ja alkuopetuksen jotain toimintamallien käytetään kaikissa yksiköissä.	Toteutui

Talousarvion 2022 toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen.

Tavoitteisiin päästiin hyvin varhaiskasvatuksessa.

Arviointiryhmä pohti edelleen tavoitteiden asettamisen perusteita ja merkitystä. Arviointiryhmä piti tärkeänä, että toimintaa kehitetään pitemmän aikavälin tavoitteiden avulla sen sijaan, että jatkuvasti asetettaisiin uusia tavoitteita. Arvioinnin pohjalta päädyttiin osin muuttamaan ja osin jatkamaan samoja tavoitteita. Kiusaamisen ehkäisyn ja lapset puheeksi – menetelmän osalta jatkamme 2023 vuoden saman suuntaisten tavoitteiden parissa. Osaamisen jakaminen pedatiimien ja ammatti-iltojen avulla on tärkeä pysyvä tavoite. Uutena tavoitteena reflektoidaan inklusiivisen varhaiskasvatuksen toteutumista laajemmin, sekä kartoitetaan alle 3-vuotiaiden pedagogiikan osaamisen kehittämisen tarvetta vuonna 2023. Esiopetuksen yhtenäisen toimintakulttuurin vahvistamisen tavoitteita jatketaan.

3. Laaja-alaisen osaamisen arviointi

Aiemman arvioinnin perusteella jatkoimme viime toimintakaudella laaja-alaisen osaamisen mukaisten tavoitteiden toteutumisen kehittämistä. Lisäksi Kontiolahden paikallisen vasun perusteissa laaja-alaisen osaamisen toiminnan tavoitteiden toteutumista linjataan, että niitä arvioidaan kuukausittain tiimipalaverissa. Nämä arvioinnit kirjataan tiimipalaverimuistioon ja tarvittaessa tehdään muutoksia ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaan. Tämän linjauksen toteutumiseksi kunnassa on otettu käyttöön kuluvalle toimintakaudella kaikissa tiimeissä yhteinen malli ja lomakkeisto, jonka avulla tuetaan opettajien pedagogista vastuuta kehittää ryhmänsä pedagogiikkaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelma/arviointimalli toi pedagogiselle lähiesimiehelle tietoa ryhmien suunnitelmista, ryhmien toiminnan arvioinnista ja lisäsi keskustelua arvioinnista. Haasteeksi osoittautui pienissä yksiköissä tiimin yhteisen ajan vähyys ja lasten tuen asioiden kirjaamisen kiireellisyys ja osin päällekkäinen työ. Tätä haastetta lähdetään ratkaisemaan seuraavalla toimintakaudella strukturoimalla ja suunnittelemalla jokaiselle tiimille mahdollisuuden yhteiseen keskusteluun ja reflektointiin toimintavuoden aikana.

Varhaiskasvatuksen opettajat ja lastenhoitajat ovat päässeet keskustelemaan laaja-alaisesta osaamisestaan ammatti-illoissa. Laaja-alaisen osaamisen sisältöjä (ajattelu ja oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, monilukutaito, digitaalinen osaaminen, osallistuminen ja vaikuttaminen) on suunnitellusti jaettu "learning cafe" menetelmää hyödyntämällä. Omien näkemysten jakamisella vertaisille lisätään vuorovaikutuksessa tapahtuvaa oppimista sekä hyvien käytäntöjen siirtymistä edelleen laajempaan tietoon.

Ammatti-iltojen keskusteluista tehdyt yhteenvedot tuovat niin kaivattua konkretiaa suunnitteluun, kuin paikalliseen vasutyöhönkin. Ensi toimintavuonna on suunnitteilla tarkentaa paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa entisestään opettajilta tulleiden konkreettisten toimintakäytänteiden pohjalta. Tavoitteena on, että varhaiskasvatussuunnitelma konkretisoi jatkossa yhä enemmän paikallista toimintaa.

Digitaalinen osaaminen

Aihealueena pedagogisessa toiminnassa digitaalinen osaaminen on melko uusi asia, jonka vuoksi varhaiskasvatuksen henkilöstössä osaaminen tällä alueella vaihteli paljon. Tätä laaja-alaisen osaamisen aluetta lähdettiin kehittämään hankkeen avulla.

Tavoitteena oli lisätä henkilöstön omaa ymmärrystä ja taitoja tukea lasten digitaalista toimijuutta eri ympäristöissä. Tarkoitus oli, että henkilöstö oppii kannustamaan lapsia rohkeaan kokeiluun, kriittiseen ajatteluun ja luoviin ratkaisuihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan Uudet lukutaidot -hankkeeseen palkatut digikoordinaattori ja kaksi ohjaajaa ovat vieneet digitaalista osaamista ryhmiin rinnalla oppimisen mallia hyödyntäen. Loppuvuoden 2022 aikana hankkeessa ehdittiin kartoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstön tarpeita, sekä henkilöstöltä nousseet kysymykset ja aloittaa työskentely pedagogisen hyvän toiminnan edistämiseksi. Ryhmissä tutustuttiin erilaisiin digitaalisiin välineisiin, soveluksiin ja oppimispeleihin hanketyöntekijän kanssa rinnakkain. Digitaalisia välineitä on opeteltu hyödyntämään laajemmin leikeissä, vuorovaikutustaidoissa, tunnekasvatuksessa ja liikkumisessa sekä taiteellisessa tuottamisessa.

Kevään 2023 aikana hankkeessa on edelleen jatkettu uusien lukutaitojen monipuolista arkeen viemistä täydennyskoulutuksen mallina. Lisäksi hanketyöntekijät ovat osoittautuneetkin viestin viejiksi ja tuojiksi monissa tietosuoja-, tekijänoikeus- ja lähdekritiikkiasioissa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle tehdyn kyselyn tuloksena voidaan todeta, että tänä toimintakautena vasun mukaisten sisältöjen; medialukutaito, digiosaaminen ja ohjelmointiosaaminen on lisääntynyt ainakin 24 varhaiskasvatuksen ryhmässä ja ryhmään jo hankittujen median ja digilaitteiden käyttö on lisääntynyt 25 lapsiryhmässä. Kyselyyn vastasi 30 lapsiryhmää. Osaamisen taso vaihteli syksyllä tehdyn kartoituksen mukaan ryhmien itsearviointiin mukaan paljon.

Saavutettujen tulosten ylläpitoa ja juurtumista arkeen jatketaan vielä syksyn 2023 ajan hankkeen toisen vaiheen kautta, johon konkreettinen sisältö suunnitellaan hankkeen vaikutuksista saatujen arviointitulosten perusteella.

4. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman arkeen juurruttaminen

Kontiolahden paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2022. Samalla otettiin tavoitteeksi, että henkilökunta arvioi suunnitelman toimivuutta.

Kuluneella kaudella henkilöstö on tutustunut vasuun osio osiolta ja jokaisesta osiosta on saanut antaa kommentteja suhteessa siihen, kuinka hyvin paikallinen teksti tukee varhaiskasvatuksen toteuttamista arjessa. Vasun läpi käyminen otettiin vahvasti osaksi talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mukaisia ammatti-iltoja, joissa käytiin läpi lapsen tuen lukua, toimintakulttuuri lukua, sekä laaja-alaista osaamista.

Paikallista vasua tarkasteltaessa henkilöstö on nostanut esille seuraavia asioita:

Luvun "Varhaiskasvatuksen tehtävät ja yleiset tavoitteet" kohdalla pohdittiin positiivisen pedagogiikan ydinvahvuuksia kehumisen näkökulmasta. Kokonaisuudessaan koettiin hyvänä, että luontevahvuudet ja positiivinen pedagogiikka on avattu vasussa. Lisäksi tiivistetyt tekstit taulukon muodossa koettiin tärkeinä. Pohdintaa herätti, antaako vasu tarpeeksi napakat ohjeet tietojen siirtymiselle, kun lapsi vaihtaa yksikköä.

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen osion yhteenvetona henkilöstön keskusteluun ryhmissä nousi ajatuksia liittyen leikkiin, kuten yhteisen leikin muodostamiseen koko talon kesken (suunnittelua tiimeittäin yli omien ryhmärajojen) ja, että leikki ylipäätään on iso osa arkea ja aikaa leikille tulisi tarkastella omassa ryhmässä tarkasti. Yhteisen leikin ajatus myös koko talon teemapäivien ajatuksella motivoi. Toiminnan arviointiin esiopetuksessa odotetaan työvälaineitä.

Huoltajille toivotaan palautekyselyä vuosittain. Ryhmävasun, eli toimintasuunnitelman selkiyttämistä toivottiin.

Pedagogisessa dokumentoinnissa mietityttää se, miten saisimme pedagogisesti suunnitellun dokumentoinnin toimimaan vuoden kestävässä esiopetuksessa.

Paikallinen vasu on päivittyvä asiakirja. Saadun palautteen pohjalta pyrimme kehittämään paikallista vasua entistä konkreettisimmaksi.

Lisäksi arvioinnin mahdollistamiseksi paremmin arjen lomassa olemme laatimassa arviointityötä selkeyttävän pedagogisen suunnitelman, joka yhdistää jo aiemmin käytössä olevat lomakkeet ja tarpeellisen tiimisopimuksen yhtenäiseksi

asiakirjaksi. Pedagoginen suunnitelma vähentää päällekkäisyyttä, jota ryhmissä on tunnistettu asiakirjalomakkeiden käytön yhteydessä.

5. Inklusiivisen toimintakulttuurin reflektointi

Kevään 2023 aikana toteutimme inklusiivisen toimintakulttuurin reflektointia ilmapiiri, sosiaalinen ympäristö ja osallisuus teemojen kautta. Varhaiskasvatuksen tiimit vastasivat yhdessä itsearvioiden varhaiskasvatuksen inklusiivisen toimintakulttuurin reflektoinnin työkalun pohdintakysymyksiin.

Ilmapiiri

Yhteenvetona ilmapiiri varhaiskasvatuksessa on pääosin hyvä. Ilmapiiristä todettiin, että hyvä työvuorosuunnittelu vaikuttaa lasten lämpimään kohtaamiseen. Kehitysehdotuksina saatiin mm. havainnoinnin lisääminen ja riittävien resurssien mahdollistaminen.

Johtajan ajateltiin voivan vaikuttaa hyvään inklusiiviseen ilmapiiriin asenteellaan ja suhteellaan alaisiin.

Näyttäytyy, että ilmapiiri on arvokeskustelu, jossa osapuolina ovat kunnioittaminen, tasavertaisuus ja avoimuus. Tiimisopimuksella on suuri merkitys toimintakulttuurin ja ilmapiirin muotoutumiselle tiimissä. Tiimisopimuksessa voidaan sopia tiimille selkeät pelisäännöt, palaverikäytännöt ja varmistaa tiedonkulkua. Myös tiimin johtajuus nostettiin esille ilmapiiriä pohdittaessa, on tärkeää, että rohkaistaan jokaista antamaan palautetta ja ottamaan asioita esille tiimissä. Uusien lasten vastaanottamiseen panostaminen muistettiin tärkeäksi painopistealueeksi, sekä selkeä ja strukturoitu toiminta.

Johtopäätöksenä todettiin, että on hyvä sitoa jatkossa tiimisopimus ja ilmapiiri yhteneväksi pohdintaosioiksi varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Jatketaan ilmapiirin kehittämistä vuosittain toiminnallisen suunnittelun ja arvioinnin kautta.

Sosiaalinen ympäristö ja osallisuus

Lasten keskinäisen vuorovaikutuksen tukemisessa tärkeänä pidettiin kommunikoinnin ja leikin harjoittelua ryhmän muiden lasten kanssa esimerkiksi pariarvonnoilla, olemalla mukana sanoittamassa leikkiä ja vuorovaikutusta sekä leikkiä myös yli ryhmärajojen.

Moninaisuuden hyväksymistä varhaiskasvatuksen ryhmissä tuetaan aikuisen omalla esimerkillä, sanoittamalla tilanteita, puhumalla avoimesti erilaisuudesta ja opettelemalla huomaamaan vahvuuksia lapsissa ja aikuisissa.

Ryhmissä halutaan edelleen vahvistaa positiivisen pedagogiikan ja miniverson käyttöä. Lisäksi sovitaan yhteiset säännöt ja toimintamallit, joihin kaikki sitoutuvat. Lisäksi halutaan opetella enemmän kannustamista, me -hengen luomista ja kuvatuun hyödyntämistä matalalla kynnyksellä. Myös yhteistoimintaa talon

muiden tiimien kanssa pohdittiin, esimerkiksi matalampaa kynnystä toimia arjessa yli ryhmärajojen.

Lapsen yksilöllisen kohtaamisen ja osallisuuden varmistamiseksi pohdittiin yhtenä keinona pienryhmätoimintaa. Haasteellisiksi tilanteiksi koettiin tulo- ja lähtötilanteet erityisesti silloin, kun useita lapsia on tulossa tai lähdössä yhtä aikaa.

Johtopäätöksenä on, että jatkamme positiivisen pedagogiikan ja miniverson käyttämistä ja kehitämme toimintatapoja edellä mainittujen asioiden osalta.

6. Asiakaskyselyt

Varhaiskasvatuksen asiakasperheille toteutettiin kysely viikkojen 11–12 aikana. Webropol -alustalle laadittu kysely lähetettiin vanhemmille Daisy familyn ja Wilman kautta.

Kysely sisälsi monivalintakysymyksiä ja vapaan vastauksen mahdollisuuden. Kyselyn tarkoitus oli arvioida Kontiolahden varhaiskasvatusta, sekä vahvistaa varhaiskasvatuksen ja huoltajien välistä yhteistyötä. Päiväkodin johtajat käsittelivät asiakaskyselyn tulokset yksiköissään.

Vastaajia kyselyyn oli 143. Vastaaja määrä nousi hieman edellisen vuoden kyselyyn vastanneiden määrästä. Päiväkodissa olevan lapsen vanhempia ilmoitti olevansa 69 % vastaajista. Esiopetuksen osalta vastaava luku oli 51% ja perhepäivähoidon 6 %. Osalla huoltajista on lapsi sekä päiväkodissa, että esiopetuksessa.

Varhaiskasvatuspalveluihin ollaan tyytyväisiä, sillä 1-5 asteikolla keskiarvo vastaus oli 4,3.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaus myös toimii hyvin, sillä kohtaan "lapseni varhaiskasvatuspaikan löytäminen on sujunut mielestäni hyvin" vastausten keskiarvo oli 4,4.

Esiopetuksen/varhaiskasvatuksen laskutus toimii perheiden mielestä hyvin, 1-5 asteikolla keskiarvo vastaus oli 4,2.

Kunnan varhaiskasvatuksen internet-sivuilla oleva tieto koettiin melko hyödylliseksi 3,6 keskiarvolla.

Vapaan palautteen osiossa tuli esille seuraavia asioita:

Tiedotuksen päiväkodin/eskarin puolelta koettiin olevan toimivaa ja säännöllistä, mutta osa toivoisi enemmän muistuttelua, etenkin kun perheessä useita lapsia.

Myös vanhemman toiveisiin vasukeskustelujen yhteydessä toivottiin säännöllisempää huomiointia.

Nettisivut saivat palautetta, jonka mukaan tieto on ajoittain hankala tai mahdoton löytää, esimerkiksi tapaturman sattumiseen liittyen. Toisaalta vastauksissa näkyi myös, se ettei sivuja ole tarvittu ollenkaan, tai tiedetty mitä sieltä voisi etsiä. Nettisivuille toivottiin tietoa mm. esikoulun alkamisesta. Daisyn

tulotietojen ilmoittaminen vaatisi hieman helpotusta, sekä laskutuksessa e-lasku vaihtoehtoa toivottiin.

Useat ryhmät saivat kiitosta nimellä avoimessa palautteessa.

Yhteistyö

Yhteistyö henkilökunnan kanssa sai kyselyssä hyvät tulokset, mutta hankkeesta tiedottaminen ei selvästi ole ollut yhtä selkeää.

- Yhteistyö esiopetus/varhaiskasvatuspaikan henkilökunnan kanssa on hyvää, ka. 4,5
- Vanhempana koen, että lapseni on tervetullut päiväkotin/esiopetuksen, ka. 4,7
- Henkilöstön kanssa päivittäiset kohtaamiset ovat positiivisia, ka. 4,6
- Kuulen monipuolista tietoa lapsen esiopetus/varhaiskasvatuspäivästä, ka. 4,2
- Haluan osallistua varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin ka. 3,5
- Uudet lukutaidot -hankkeesta on tiedotettu vanhemmille hyvin ka. 2,4

Lapsen esiopetus/varhaiskasvatuspaikan oppimisympäristö

Lapsen esiopetus/varhaiskasvatuspaikan oppimisympäristöön oltiin vastausten mukaan tyytyväisiä:

Väittämät "lasten mielenkiinnon kohteet otetaan huomioon toiminnassa, Lapseni esiopetus/varhaiskasvatusryhmässä näkyy lasten ideat, leikit ja tuotokset, lapseni esiopetus/varhaiskasvatusryhmä on viihtyisä ja turvallinen ja lasten aktiivinen liikkuminen näkyy arjessa" saivat kaikki yli 4 keskiarvon.

Vanhemmilta kysyttiin myös, miten he haluaisivat osallistua varhaiskasvatuksen/esiopetuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Yhteenvetona osa koki, ettei halua osallistua, sillä henkilöstö on ammattitaitoista. Kyselyt on koettu hyväksi, mutta aina ei ole tietoa siitä, miten käytännössä ideat on toteutettu. Toivottiin, että kiinnitetään huomiota siihen, että jokaisen vanhemman kanssa keskustellaan riippumatta siitä, onko ujo vai puhelias. Keskustelu ja osallistuminen vasukeskustelujen yhteydessä koettiin useiden mielestä riittävänä osallistumisen muotona. Osa toivoi helppoja osallistumismahdollisuuksia, esimerkiksi toivomusten keruuta ilmoitustaululla. Kulhon päiväkodin piharemontti vanhempien toiveita kuunnellen sai kiitosta. Myös vanhempainiltoja teamsin välityksellä toivottiin osallistumista helpottavana tekijänä.

Avointa palautetta yhteistyöstä ja oppimisympäristöstä annettiin myös. Yhteenvedona asiakasperheet toivovat, että tulo – ja hakutilanteissa aina huomioitaisiin lapsi, yhteistyössä käytäisiin läpi muun muassa varhaiskasvatuksessa herkuttelea, viikoittaista kuvadokumentointia, Kulhon koulun pihan viihtyvyyden päivitystä, Päivänpaisteen pihalla rappusten huonokuntoisten kaiteiden korjaamista, panostusta siihen, että lapsen päivästä kerrotaisiin, vaikka oman ryhmän aikuisten työvuorot olisivat jo loppuneet.

Lasten palaute

Myös lapsilta kysyttiin palautetta asiakaskyselyn yhteydessä. Yhteenvedona lapset kokivat, että päiväkotiin/eskariin/perhepäivähoitoon on kiva tulla, siellä on kavereita, oppiminen on mukavaa ja varhaiskasvatuksen opettajat ja -hoitaja ja perhepäivähoitajat kuuntelevat lasta. Lasten vastausten keskiarvo oli kaikissa kohdissa yli 4 ja kysyttäessä kavereista se oli 4,6.

Tulevaisuuden varhaiskasvatus

Kysyimme myös, mitä tulevaisuuden varhaiskasvatukselta toivotaan. Toiveena oli:

- varhaiskasvatuksessa kuunnellaan lapsia,
- työntekijöillä olisi aikaa olla lasten kanssa
- varhaiskasvatus pysyisi samanlaisena
- varhaiskasvatus olisi turvallinen ja kannustava kasvuympäristö
- enemmän yhteistyötä vanhempien kanssa
- avointa kommunikaatiota
- riittäviä resursseja
- toimintaa: leikkejä ja lauluja
- hyvityksiä asiakasmaksuihin loma-ajoilta
- pienempiä ryhmäkokoja.

Muu palaute

Muuta palautetta tuli 38 vastaajalta.

Palautetta annettiin mm. seuraavista asioista:

”Varhaiskasvatuksen työntekijät tekevät hyvää työtä! Myös heidän jaksamiseen ja hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota, jotta jaksavat tehdä maailman tärkeintä työtä.”

” Olen myös huolissani ruoan monipuolisuudesta ja terveellisyydestä. Meillä ei kotona syödä eineksiä eikä sokerisia herkuja. Toivon samaa myös kouluruoalta.
”

”Toivoisin kunnalta panostusta myös tänne Kulhon alueelle. ”

”Vähemmän erilaisia teemapäiviä tms. vanhemmille muistettavia asioita. Silloin tällöin ok ja lapsille kiva, mutta ei joka viikko jotakin.”

”Toivoisin laskutukseen tuntiperusteista laskutusta myös muuallakin kuin vain vuoropäiväkodissa. Kahden maksuluokan välillä on liian iso ero eikä palvele kaikkien perheiden tarpeita”

”Tilanteessa, jossa lapsi on vain esiopetuksessa, tulisi perhettä huomioida paremmin. Esimerkiksi eskarin alkaessa päiväkodin rutiinit eivät ole tuttuja ja eskari on tällaisessa tapauksessa usein ensimmäinen "päivähoitopaikka". ”

Sekä paljon kiitoksia päiväkotien, esiopetuksen ja perhepäivähoidon henkilöstölle hyvästä työstä.